

[Svend Auken]

ning til det. Andet og mere er det ikke, fagbevægelsens ledere har lagt op til, og andet og mere er det ikke, socialdemokratiet har stået for i dag.

(Kort bemærkning).

Dyremose (KF):

Hr. Svend Aukens første polemiske spørgsmål var af en karakter, der ikke engang fortjener besvarelse. Det er klart, at vi prøver på at varetage en helhedsinteresse. De indgreb, som vi gennemførte, har sikret den bedste reallønsudvikling for lønmodtagerne i nyere tid. Det er de nøgne kendsgerninger. Det var bl.a. af hensyn til lønmodtagerne, vi gennemførte de indgreb. Derfor var de retoriske spørgsmål helt unødvendige.

Men det, det drejer sig om, er netop spørgsmålet om rollefordelingen. Det er rigtigt, at hr. Svend Auken sagde, at man ikke ønskede en ændret rollefordeling, og at hr. Svend Auken sagde, at noget er lovgivning og noget er overenskomst. Det, jeg så gerne vil have hr. Svend Auken til at sige helt konkret, er, at det direkte skal oversættes ved, at socialdemokraterne ikke vil være med til at lovgive om arbejdstid på tværs af et ønske fra arbejdsmarkedets parter. Det er det, der ikke er blevet sagt krystalklart endnu. Hvis det kan fortolkes sådan, så er jeg glad, men jeg ville egentlig hellere have, at hr. Svend Auken sagde det helt direkte og entydigt.

Hans Jørgen Holm (V):

Arbejdstiden er et led i aftalerne om løn- og arbejdsvilkår. Nedsættelse af arbejdstiden er gennemført parallelt med lønforbedringer – forbedringer, der er gennemført, efterhånden som vi er blevet rigere. Den diskussion, der i øjeblikket foregår om arbejdstiden, har en anden baggrund. Det drejer sig ikke om øget velstand, men om, hvorvidt flere kan bringes i arbejde, hvis arbejdstiden sættes ned. Det lyder næsten banalt, og jeg kommer uvilkårligt til at tænke på regnestykkerne fra 5. klasse: når 7 mand er 40 timer om et arbejde, hvor mange skal der så til for at klare det samme arbejde på 35 timer? Ifølge facitlisten er det korrekte svar 8 mand. Den sag er jo ikke til at diskutere. I den offentlige debat synes det samme skråsikre resultat næsten også at være fastslået som en kendsger-

ning, at en arbejdstidsnedsættelse vil give flere i beskæftigelse.

Forespørgslen taler om behovet for en arbejdstidsnedsættelse og en bedre fordeling af arbejdet set i relation til de foreliggende prognoser for beskæftigelse og arbejdsløshed. Selv om disse prognoser viser en stigende beskæftigelse, viser de desværre ikke tilsvarende fald i ledigheden, ergo må vi fordele det forhåndenværende arbejde. Fat i regnebogen for 5. klasse, og vi har løsningsen. Facitlisten kan købes hos boghandleren. Er det forespørgernes konklusion?

Jeg har forsøgt at skaffe mig en facitliste, men må tilstå, at der ikke i nogen af de publikationer, jeg har haft fat i, er nogen, der kommer op på siden af facitlisten til 5. classes regnebog. Der tages et hav af forbehold. Hvis det skal lykkes, skal realkapitalens udnyttelsesgrad bibeholdes eller forøges, enhedsomkostningerne må ikke stige osv., forudsætninger, der næppe lader sig opfylde eller tilnærmelsesvis opfylde i virkelighedens verden.

I de analyser, jeg har set, kommer man meget let over det forhold, at en lille del af den samlede beskæftigelse foregår på skiftehold. Hovedparten af danske job er, hvad man kan kalde etskiftsjob. Det nytter ikke, man drager konklusioner på baggrund af nogle få store virksomheder.

Dertil kommer, at hovedparten af job i den offentlige sektor ligeledes er etskiftsjob. En arbejdstidsnedsættelse vil på utallige områder nødvendigvis føre til, at udnyttelsen af kapitalapparatet bliver mindre og enhedsomkostningerne vil stige – selv uden lønkom-pensation. Specielt vil de mindre virksomheder blive ramt. Det er en fejlagtig socialistisk opfattelse af samfundet at gå ud fra, at mængden og arten af arbejdet er konstant. Man bliver nødt til at spørge, hvilke processer der sættes i gang i et levende og dynamisk samfund. Men den dynamiske side synes at være ganske ubeskrevet. Her er forespørgerne som nævnt helt ude af trit med virkeligheden, når de går ud fra en forudsætning om, at mængden og arten af arbejdet er konstant. Det nytter derfor ikke med et stationært regnestykke som i 5. classes regnebog.

For mig rejser netop det forhold, at en arbejdstidsnedsættelse bryder ind i de gældende omkostnings- og lønstrukturer, spørgsmålet om, hvilken reaktion der bliver, om